

Icoana stelei...

Frigul toamnei delimitează, melancolic, câmpuri amorțite în amintire. Tot mai multe spații goale în jur. Brașovul e trist. Amintirea celor care le umpleau cu zâmbetul și căldura lor se rostogolește prin aer, asemenea frunzelor desprinse de pe ramuri. O strângere de inimă la fiecare gând, o inevitabilă, statornică tristețe măsoară astfel aerul indiferent și sărbătoresc al orașului neclintit în frumusețea lui. Prin care treci tot mai singur, conștient că nu ai cum să îi mai întâlnești...

Alături de ei, totul ți se părea, dacă nu posibil, măcar plauzibil. Acum dintr-odată, a devenit mai greu și, cumva, inutil orice efort. Îți ferești privirile de crengile goale și cauți în jur forfota veselă și indiferentă a tinereții. Te gândești că aceia care s-au înconjurat mereu de tinerețe nu au cum să dispară.

Cu atât mai puțin aceia care au reușit să construiască, să definească și să înobileze astfel valorile în care au crezut.

Printre ei, prieteni, cunoscuți, colegi. Poveștile lor sunt adesea impresionante. Așa este și povestea colegei noastre de bibliotecă, Monica Andriesei, care s-a stins de curând. O ființă pe cât de delicată, pe-atât de puternică. Ne-a fost colegă și prietenă timp de 34 de ani. Născută în 22 februarie 1948, în Brașov, a absolvit cursurile Liceului „Andrei Șaguna”, ale Facultății de Limba și Literatura română, Universitatea București și ale Școlii Populare de Arte, secția Iconografie, din Brașov. Pictoriță de icoane pe sticlă, inițiatore a proiectului Mediatecii bibliotecii județene, a mobilizat energii și a realizat, mereu, momente culturale deosebite, punând în valoare în mod special munca artiștilor plastici brașoveni.

Și-a folosit cunoștințele și pricepera în folosul unei instituții acum, din păcate, tot mai marginalizate (poate din cauza salariilor jenante!): biblioteca. A format bibliotecari, a organizat și reorganizat secții de bază ale bibliotecii. În perioada în care a fost la conducerea instituției, alături de Monica Tatușescu și Elena Dimitriu, într-o echipă condusă de Silvia Todea, biblioteca brașoveană a cunoscut cea mai rapidă și radicală modernizare. Toate s-au schimbat într-un mod decisiv, spațiul devenind prietenos, elegant, modern, așa cum îl știm și azi. Activitățile s-au diversificat, a prins viață conceptul de proiect cultural. După pensionare, neobosită, și-a continuat proiectele în alte instituții culturale din Brașov. A fost o persoană mereu activă, eficientă, strălucitoare, până la sfârșit. Pasiunea pentru frumos, profesionalismul, bunul gust și dragostea pentru cultură au definit-o. În semn de omagiu, Mediateca bibliotecii, pe care a îmbogățit-o cu o colecție de tablouri donate de pictori brașoveni, va purta numele *Monica Andriesei*.

Te gândești câți oameni de acest fel există, cu misiunile lor mai mari sau mai mici pe pământ și egal de strălucitori. Fiecare dintre noi cunoaștem și omagiem astfel de oameni.

În general, ne întrebăm dacă, față de ei, am avut la momentul potrivit vorbele bune cu noi sau dacă, într-un fel sau altul, le-am

arătat la timpul potrivit că îi prețuim. De multe ori, până și o simplă urare, la un moment aniversar, pare greu de făcut. Poate și din dorința de-a nu părea encomiastici, preferând, în trend, stilul iconoclast. Sau din frustrări, invidie sau teamă. Fiecare cu motivul lui, care diversifică și face complexă (complexează?) comunicarea.

Tristețea personală adie precum vântul în frunzele toamnei, pe un fundal tot mai amorțit, tot mai stins și mai însingurat în vacarmul uriaș care ne-nconjoară.

Privești în jur nelămurit, cu ochii înroșiți de praful aruncat în ochi. Te gândești la generațiile care au început să dispară. La tinerețea lor furată, la felul cum au fost trimiși pe coclauri, legați de glie (se pregătește o nouă legare de glie pentru copiii lor, pentru că e mai ușor decât să îi motivezi prin condiții de muncă și „salarii decente”). La viitorul care anunță sumbru: pensii mizere, boli, cinicul reproș că trăiesc prea mult pe spinarea celor activi. Nu înțelegi de unde forța și nebulia cu care atâția alții se bagă-n praful din ochii tăi, aruncându-ți alte dungi de praf, fără ca ei să clipească. Spectacolul continuă (must go on). Profesioniștii apar, câte unul, doar la emisiunile dedicate lor, rareori, la televizor. Par singuri. Și parcă nu reușesc să-și apere interesul profesional comun. Clasa muncitoare a ajuns, probabil, în paradis. Sindicatele nu se văd. Jurnaliștii lucrează sub acoperire (!). Intelectualii atât de huliți, dacă tac „sunt lași”, iar dacă vorbesc, „sunt vânduți”. Artiștii rămân adunați în grupuri tot mai mici, care întorc spatele altor grupuri. Lumea ar fi săracă și tristă fără toate aceste grupuri, dar, mai ales, fără individualitățile care le compun.

Și lumea nu e foarte veselă nici așa: e doar îngrijorător de simetrică. Marginalii societății se întâlnesc cu vârfulurile ei: cerșesc și scotocesc prin gunoaie (la propriu și la figurat).

Din când în când, resuscitată, speranța naște revoluții. Timpul se comprimă. Douăzeci și cinci de ani par să fie un an, uitați și iertați în numele speranțelor ce vin. La fel cum au fost uitați și cei dinaintea lor. Numai că, pentru mulți, anii aceștia înseamnă, dacă nu o viață, atunci o foarte mare parte din ea. Speranță, dezamăgire, lehamite, scepticism, speranță. Și iar, de la capăt?

Normalitatea devine tot mai greu de definit, cu gesturile ei de bun simț cu tot, printre care acela de a respecta munca, profesionalismul și decența ceilalți. E destul să privești în jur: nu concurență, ci demolare, nu admirație, ci invidie, nu competiție, ci subminare. Și cerințele (dépà vu!): performanță pe salarii jenante, pentru ca, apoi, rezultatul „muncii patriotice” să fie sabotat chiar de către cei care ar trebui să-l susțină. Recunoașterea e, deseori, motivantă. Lipsa ei poate demobiliza. Înaintarea (Rezistența?) e grea.

Probabil că, până la urmă, liniștea sufletească și mulțumirea lucrului bine făcut sunt cea mai prețioasă răsplată și micul secret al vieții de zi cu zi. Pentru absenți și prezenți, deopotrivă.